

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2008/56/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. junija 2008

o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morskem strategiji)**(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

morske vode ne glede na to, kje se pojavijo njihovi učinki.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 175(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Morske vode pod suverenostjo in v pristojnosti držav članic Evropske unije vključujejo vode Sredozemskega, Baltijskega in Črnega morja ter severovzhodnega Atlantskega oceana, vključno z vodami, ki obdajajo Azore, Madeiro in Kanarske otoke.

(2) Očitno je, da so obremenitve naravnih morskih virov in povpraševanje po morskih ekoloških storitvah pogosto preveliki in da bi morala Skupnost zmanjšati vpliv na

(3) Morsko okolje je dragocena dediščina, ki jo je treba varovati, ohraniti in – kjer je to mogoče – obnavljati, da bi ohranili biotsko raznovrstnost in zagotovili raznolike in dinamične ter čiste, zdrave in produktivne oceane in morja. V tem pogledu bi ta direktiva morala med drugim spodbujati vključitev okoljskih razmislekov v vse zadevne politike in zagotoviti okoljski steber prihodnje pomorske politike Evropske unije.

(4) V skladu s Sklepom št. 1600/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2002 o šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti ⁽⁴⁾ je bila oblikovana tematska strategija za varstvo in ohranitev morskega okolja s splošnim ciljem pospeševanja trajnostne rabe morij in ohranitve morskih ekosistemov.

(5) Razvoj in izvajanje tematske strategije bi morala stremeti k ohranitvi morskih ekosistemov. Ta pristop bi moral vključevati zavarovana območja in obravnavati vse človekove dejavnosti, ki vplivajo na morsko okolje.

(6) Vzpostavitev zaščitnih morskih območij, vključno z območji, ki so že določena ali še bodo določena v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ⁽⁵⁾ (v nadaljevanju „Direktiva o habitatih“), Direktivo Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic ⁽⁶⁾ (v nadaljevanju „Direktiva o pticah“) ter v skladu z mednarodnimi ali regionalnimi sporazumi, katerih podpisnice so Evropska skupnost ali države članice, je pomemben prispevek k doseganju dobrega okoljskega stanja v skladu s to direktivo.

⁽¹⁾ UL C 185, 18.8.2006, str. 20.

⁽²⁾ UL C 206, 29.8.2006, str. 5.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2006 (UL C 314 E, 21.12.2006, str. 86), Skupno stališče Sveta z dne 23. julija 2007 (UL C 242 E, 16.10.2007, str. 11) in Stališče Evropskega parlamenta z dne 11. decembra 2007 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Sklep Sveta z dne 14. maja 2008.

⁽⁴⁾ UL L 242, 10.9.2002, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 206, 22.7.1992, str. 7. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/105/ES (UL L 363, 20.12.2006, str. 368).

⁽⁶⁾ UL L 103, 25.4.1979, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/105/ES.

- (7) Vzpostavitev takšnih zaščitnih območij v skladu s to direktivo bo pomemben korak k izpolnitvi obveznosti, sprejetih na svetovnem vrhu o trajnostnem razvoju in v Konvenciji o biološki raznovrstnosti, odobreni s Sklepom Sveta 93/626/EGS ⁽¹⁾, ter bo prispevala k razvoju skladnega in reprezentativnega omrežja teh območij.
- (8) Z uporabo ekosistemskega pristopa k upravljanju človekovih dejavnosti in ob hkratnem zagotavljanju trajnostne rabe morskega blaga in storitev bi bilo treba prednost nameniti doseganju ali ohranjanju dobrega okoljskega stanja v morskem okolju Skupnosti, nadaljnjemu varstvu in ohranjanju tega okolja ter preprečevanju nadaljnjega slabšanja.
- (9) Za doseg teh ciljev je potreben pregleden in usklajen zakonodajni okvir. Ta okvir bi moral pripomoči k skladnosti različnih politik in spodbujati vključevanje okoljskih vidikov v druge politike, kot so skupna ribiška politika, skupna kmetijska politika in druge ustrezne politike Skupnosti. Zakonodajni okvir bi moral zagotoviti splošen okvir za ukrepe in omogočiti usklajenost in skladnost sprejetih ukrepov ter njihovo primerno povezanost z ukrepi v okviru ostale zakonodaje Skupnosti in z mednarodnimi sporazumi.
- (10) Raznoliki pogoji, težave in potrebe različnih morskih regij ali podregij, ki sestavljajo morsko okolje v Skupnosti, zahtevajo drugačne in posebne rešitve. Ta raznolikost bi se morala upoštevati na vseh ravneh oblikovanja morskih strategij, še zlasti pa pri pripravi, načrtovanju in izvajanju ukrepov na ravni morskih regij in podregij za doseg dobrega okoljskega stanja v morskem okolju Skupnosti.
- (11) Vsaka država članica bi morala zato za svoje morske vode oblikovati morsko strategijo, ki bi ob upoštevanju posebnih značilnosti njenih voda odražala celotno perspektivo zadevne morske regije ali podregije. Morske strategije bi morale voditi k izvajanju programov ukrepov za doseg ali ohranitev dobrega okoljskega stanja. Vendar pa od držav članic ne bi smeli zahtevati, da sprejmejo posebne korake, če ni bistvenega tveganja za morsko okolje ali če bi bili ob upoštevanju tveganja za morsko okolje stroški nesorazmerni, pod pogojem, da je vsaka odločitev o neukrepanju ustrezno utemeljena.
- (12) Obalne vode, skupaj z morskim dnom in podtaljem, so sestavni del morskega okolja in bi morale biti zajete v tej direktivi, kolikor posamezni vidiki morskega okolja niso obravnavani že v Direktivi 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike ⁽²⁾ ali v drugi zakonodaji Skupnosti, da se zagotovi komplementarnost in v izogib nepotrebnemu prekrivanju.
- (13) Zaradi čezmejne narave morskega okolja bi morale države članice sodelovati, da bi zagotovile usklajen razvoj morskih strategij za posamezno morsko regijo ali podregijo. Ker si države članice morske regije ali podregije delijo z drugimi državami članicami in tretjimi državami, bi si morale vedno prizadevati za zagotovitev tesnega usklajevanja z vsemi zadevnimi državami članicami in tretjimi državami. Če je to izvedljivo in primerno, bi bilo treba obstoječe institucionalne strukture, vzpostavljene v morskih regijah ali podregijah, predvsem konvencije o regionalnih morjih, uporabiti za zagotovitev takšnega usklajevanja.
- (14) Države članice, ki mejijo na isto morsko regijo ali podregijo, ki jo zajema ta direktiva, bi si morale, če je stanje morja tako kritično, da je ukrepanje nujno potrebno, prizadevati za doseg soglasja o programu dela, ki vključuje zgodnejši začetek izvajanja programov ukrepov. V takih primerih bi bilo treba Komisijo pozvati, naj razmisli o zagotovitvi podpornih ukrepov državam članicam pri njihovih okrepljenih prizadevanjih za izboljšanje morskega okolja, s tem da zadevno regijo označi za pilotni projekt.
- (15) Vse države članice nimajo morskih voda, kot so opredeljene v tej direktivi, zato bi bilo treba učinek določb te direktive, ki so izključno naslovljene na države članice, ki imajo morske vode, omejiti le na te države članice.
- (16) Ker je ukrepanje na mednarodni ravni nujno potrebno, da se zagotovi sodelovanje in usklajenost, bi morala ta direktiva povečati koherenco prispevka Skupnosti in njenih držav članic na podlagi mednarodnih sporazumov.

⁽¹⁾ UL L 309, 13.12.1993, str. 1.

⁽²⁾ UL L 327, 22.12.2000, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2008/32/ES (UL L 81, 20.3.2008, str. 60).

- (17) Skupnost in njene države članice so pogodbenice Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu (UNCLOS), ki je bila potrjena s Sklepom Sveta 98/392/ES z dne 23. marca 1998 o sklenitvi UNCLOS in Sporazuma o izvajanju dela XI Konvencije z dne 28. julija 1994 s strani Evropske skupnosti ⁽¹⁾. Obveznosti Skupnosti in njenih držav članic iz teh sporazumov bi bilo treba zato v celoti upoštevati v tej direktivi. Poleg določb, ki veljajo za morske vode pogodbenic, so v UNCLOS tudi splošne obveznosti za zagotovitev, da dejavnosti pod oblastjo ali nadzorom posamezne pogodbenice ne povzročajo škode onkraj svojih morskih voda, ter v izogib prenosu škode ali tveganja iz enega območja v drugo ali pretvorbe ene vrste onesnaževanja v drugo.
- (18) Ta direktiva bi morala ravno tako podpirati trdno stališče Skupnosti v okviru Konvencije o biološki raznovrstnosti, in sicer o ustavitvi zmanjševanja biotske raznovrstnosti, ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti in o ustanovitvi globalnega omrežja zaščiteneh morskih območij do leta 2012. Poleg tega bi morala ta direktiva prispevati k doseganju ciljev sedme konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti, ki je sprejela dovršen program dela o morski in obalni biotski raznovrstnosti s številnimi cilji in dejavnostmi, usmerjenimi k ustavitvi zmanjšanja biotske raznovrstnosti na nacionalni, regionalni ter svetovni ravni in k varovanju zmogljivosti morskih ekosistemov za podporo zagotovitve blaga in storitev ter program dela za zaščitena območja s ciljem ustanovitve in vzdrževanja ekološko reprezentativnih sistemov morskih zaščiteneh območij do leta 2012. Obveznost držav članic, da imenujejo območja Natura 2000 v skladu z Direktivo o pticah in Direktivo o habitatih, bo pomemben prispevek k temu procesu.
- (19) Ta direktiva bi morala prispevati k izpolnitvi obveznosti in pomembnih zavez v zvezi z varstvom morskega okolja pred onesnaževanjem, katerim so se Skupnost in države članice zavezale v okviru relevantnih mednarodnih sporazumov: Konvencija o varstvu morskega okolja območja Baltiškega morja, odobrena s Sklepom Sveta 94/157/ES ⁽²⁾, Konvencija o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika, odobrena s Sklepom Sveta 98/249/ES ⁽³⁾, vključno z njeno novo Prilogo V o varstvu in ohranjanju ekosistemov in biotske raznovrstnosti morskega območja in ustreznega dodatka 3, odobrena s Sklepom Sveta 2000/340/ES ⁽⁴⁾, Konvencija o varstvu morskega okolja in obalne regije Sredozemskega morja, odobrena s Sklepom Sveta 77/585/EGS ⁽⁵⁾, in njene spremembe iz leta 1995, odobrene s Sklepom Sveta 1999/802/ES ⁽⁶⁾, in njen Protokol o varstvu Sredozemskega morja pred onesnaževanjem iz virov na kopnem, odobren s Sklepom Sveta 83/101/EGS ⁽⁷⁾, ter njegove spremembe iz leta 1996, odobrene s Sklepom Sveta 1999/801/ES ⁽⁸⁾. Ta direktiva bi morala pomagati tudi pri izpolnitvi obveznosti držav članic v okviru Konvencije o varstvu Črnega morja pred onesnaževanjem, s katero so se zavezale k pomembnim obveznostim v zvezi z varstvom morskega okolja pred onesnaževanjem in katere Skupnost še ni podpisnica, ampak ima status opazovalke.
- (20) K sodelovanju v procesu, določenem v tej direktivi, bi bilo treba povabiti tretje države, ki imajo morske vode v isti morski regiji ali podregiji kot država članica, pri čemer bi na ta način pripomogle k doseganju dobrega okoljskega stanja v zadevni morski regiji ali podregiji.
- (21) Za doseganje ciljev iz te direktive je bistveno, da se zagotovi vključitev ciljev ohranjanja, ukrepov upravljanja ter dejavnosti spremljanja in ocenjevanja, določenih za prostorske varovalne ukrepe, kakršni so posebna ohranitvena območja, posebna območja varstva in morska zaščitena območja.
- (22) Upoštevati bi bilo treba tudi biotsko raznovrstnost in potencial za morske raziskave v zvezi z globokomorskim okoljem.
- (23) Ker bodo programi ukrepov, ki se izvajajo v skladu z morskimi strategijami, učinkoviti le, če bodo oblikovani na podlagi temeljitega poznavanja stanja morskega okolja na določenem območju in bodo ob upoštevanju splošne perspektive zadevne morske regije ali podregije čim bolj prilagojeni potrebam zadevnih vod za vsako državo članico, bi bilo treba oblikovati določbe, s katerimi se na nacionalni ravni zagotovi pripravo ustreznega okvira, vključno z raziskavami morja in postopki spremljanja stanja, za utemeljeno oblikovanje politik. Na ravni Skupnosti bi morala biti podpora s tem povezanim raziskavam nenehno sestavni del raziskovalne in razvojne politike. Pomemben korak v tej smeri je upoštevanje morskih vprašanj v Sedmem okvirnem programu za raziskave in razvoj.

⁽¹⁾ UL L 179, 23.6.1998, str. 1.

⁽²⁾ UL L 73, 16.3.1994, str. 19.

⁽³⁾ UL L 104, 3.4.1998, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 118, 19.5.2000, str. 44.

⁽⁵⁾ UL L 240, 19.9.1977, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 322, 14.12.1999, str. 32.

⁽⁷⁾ UL L 67, 12.3.1983, str. 1.

⁽⁸⁾ UL L 322, 14.12.1999, str. 18.

- (24) Kot prvi korak pri pripravi programov ukrepov bi morale države članice, ki mejijo na morsko regijo ali podregijo, analizirati lastnosti ali značilnosti svojih morskih voda ter obremenitve teh voda in vplive nanje, da bi določile bistvene obremenitve voda in vplive nanje, in opraviti ekonomsko in socialno analizo njihove uporabe in stroškov degradacije morskega okolja. Kot podlago za analize lahko uporabijo ocene, ki so bile že opravljene v okviru konvencij o regionalnih morjih.
- (25) Na podlagi teh analiz bi morale nato države članice za svoje morske vode določiti niz značilnosti za dobro okoljsko stanje. V ta namen bi bilo treba sprejeti določbe za oblikovanje meril in metodoloških standardov, da bi zagotovili doslednost in bi lahko primerjali, v kolikšni meri je bilo v različnih morskih regijah ali podregijah doseženo dobro okoljsko stanje. Merila in standarde bi bilo treba oblikovati v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi stranmi.
- (26) Naslednji korak k doseganju dobrega okoljskega stanja bi moral biti določitev okoljskih ciljnih vrednosti in programov spremljanja za stalno presojo, ki omogočajo redno ocenjevanje stanja zadevnih morskih voda.
- (27) Države članice bi morale nato oblikovati in izvajati programe ukrepov, ki so oblikovani za doseganje ali ohranjanje dobrega okoljskega stanja v zadevnih vodah, obenem pa so prilagojeni obstoječim zahtevam Skupnosti in mednarodnim zahtevam ter potrebam zadevne morske regije ali podregije. Ti ukrepi bi morali biti zasnovani na podlagi načela previdnosti in načela, da je treba delovati preventivno, da je treba okoljsko škodo prednostno odpravljati pri viru in da mora plačati povzročitelj obremenitve.
- (28) Primerno je, da države članice zgoraj navedene korake izvajajo s posebnim poudarkom. Da bi zagotovili skladnost ukrepov Skupnosti kot celote in v zvezi z zavezami na svetovni ravni, je bistveno, da države članice Komisiji sporočijo sprejete korake, da lahko Komisija presodi o skladnosti ukrepanja v zadevni morski regiji ali podregiji ter po potrebi zagotovi smernice pri možnih potrebnih spremembah.
- (29) Države članice bi morale sprejeti potrebne ukrepe za doseg ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v morskem okolju. Treba pa bi bilo priznati, da do leta 2020 morda ne bo možno doseči ali ohraniti dobrega okoljskega stanja v vseh vidikih in v vseh morskih vodah. Zato in zaradi pravičnosti ter izvedljivosti je primerno sprejeti določbe za primere, v katerih država članica ne bi mogla popolnoma doseči zastavljenih okoljskih ciljnih vrednosti oziroma doseči ali ohraniti dobrega okoljskega stanja.
- (30) V zvezi s tem bi bilo treba sprejeti določbe za dva posebna primera. Prvi posebni primer zadeva položaj, v katerem država članica ne more izpolniti svojih okoljskih ciljnih vrednosti, in sicer zaradi ukrepanja ali neukrepanja, za katero zadevna država članica ni odgovorna, zaradi naravnih vzrokov ali višje sile ali zaradi ukrepov, ki jih je ta država članica sprejela sama zaradi višjega javnega interesa, ki je prevladal nad negativnimi vplivi na okolje, ali zato, ker naravni pogoji ne omogočajo pravočasnega izboljšanja stanja morskih voda. Zadevna država članica bi morala utemeljiti, zakaj je po njenem mnenju do takšnega primera prišlo in določiti zadevno območje, nato pa sprejeti ustrezne *ad-hoc* ukrepe z namenom nadaljevati prizadevanja za doseg okoljskih ciljnih vrednosti, preprečevati nadaljnje poslabšanje stanja prizadetih morskih voda in ublažiti škodljive vplive v zadevni morski regiji ali podregiji.
- (31) Drugi posebni primer je položaj, kadar država članica odkrije zadevo, ki vpliva na okoljsko stanje njenih morskih voda, mogoče celo celotne zadevne morske regije ali podregije, vendar je ni mogoče rešiti z ukrepi, sprejetimi na nacionalni ravni ali povezanimi z drugo politiko Skupnosti ali mednarodnim sporazumom. V takšnem primeru bi bilo treba zagotoviti, da se Komisija v okviru uradnega obvestila o programih ukrepov o tem ustrezno obvesti, če pa je potrebno ukrepanje Skupnosti, pa bi bilo treba Komisiji in Svetu pripraviti ustrezna priporočila.
- (32) Vseeno bi bilo treba prožnost, uvedeno za posebne primere, nadzorovati na ravni Skupnosti. V zvezi s prvim posebnim primerom je zato primerno, da se ustrezno upošteva učinkovitost vseh sprejetih *ad-hoc* ukrepov. Kadar se država članica sklicuje na ukrepe, sprejete zaradi prevladujočih razlogov javnega interesa, bi morala Komisija oceniti, ali katera od sprememb morskega okolja posledično na dolgi rok izključuje ali ogroža doseganje dobrega okoljskega stanja v zadevni morski regiji ali podregiji ali v morskih vodah drugih držav članic. Komisija bi morala zagotoviti smernice pri možnih potrebnih spremembah, če meni, da predvideni ukrepi niso zadostni ali primerni za zagotovitev skladnosti ukrepanja v zadevni morski regiji ali podregiji.

- (33) V zvezi z drugim posebnim primerom bi morala Komisija preučiti zadevo in odgovoriti v roku šestih mesecev. Po potrebi bi morala Komisija priporočila zadevne države članice upoštevati, ko zadevne predloge predstavi Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (34) Ob upoštevanju dinamične narave morskih ekosistemov ter njihove naravne spremenljivosti in ob upoštevanju, da se lahko obremenitve le-teh in vplivi nanje razlikujejo z razvijanjem različnih vzorcev človekovih dejavnosti in zaradi vpliva podnebnih sprememb, je bistveno priznati, da bo mogoče treba opredelitev dobrega okoljskega stanja sčasoma prilagoditi. V skladu s tem je primerno, da so programi ukrepov za zaščito in upravljanje morskega okolja prožni in prilagodljivi ter upoštevajo znanstveni in tehnološki razvoj. Potrebno bi bilo sprejeti določbe za redno posodabljanje morskih strategij.
- (35) Treba bi bilo tudi sprejeti določbo za objavljanje programov ukrepov in za njihovo posodobitev ter za predstavitev vmesnih poročil Komisiji, ki opisujejo napredek pri izvajanju teh programov.
- (36) Za zagotovitev dejavne vključenosti širše javnosti pri oblikovanju, izvajanju in posodabljanju morskih strategij bi bilo treba v skladu z zakonodajo Skupnosti o dostopu javnosti do informacij o okolju, predvideti ustrezne določbe o ustreznih javnih informacijah o različnih elementih morskih strategij ali njihovih ustreznih posodobitvah, na zahtevo pa tudi ustrezne informacije, ki se uporabijo za razvoj morskih strategij.
- (37) Komisija mora prvo ocenjevalno poročilo o izvajanju te direktive predložiti v dveh letih po prejemu vseh programov ukrepov, v vsakem primeru pa najpozneje do leta 2019. Nadaljnja poročila Komisije bi se morala nato objavljati vsakih šest let.
- (38) Predvideti bi bilo treba določbe za sprejetje metodoloških standardov za presojo stanja morskega okolja, za spremljanje, določitev okoljskih ciljnih vrednosti in sprejetje tehničnih formatov za prenos in obdelavo podatkov v skladu z Direktivo 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) ⁽¹⁾.
- (39) Ukrepi, ki urejajo upravljanje ribištva, se lahko sprejmejo v okviru skupne ribiške politike, kot je določeno v Uredbi Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike ⁽²⁾, ki temelji na znanstvenem mnenju, za podporo doseganju ciljev iz te direktive, vključno s popolno prepovedjo ribolova na nekaterih območjih, da se omogoči ohranjanje ali ponovna vzpostavitev celovitosti, strukture in delovanja ekosistemov ter, kjer je to potrebno, za varovanje dristišč, območij odraščanja in hranjenja. Izpuste in emisije, ki so posledica uporabe radioaktivnega materiala, urejata člena 30 in 31 Pogodbe Euratom, zato jih ta direktiva ne bi smela obravnavati.
- (40) Skupna ribiška politika bi morala tudi v prihodnji reformi upoštevati vplive ribolova na okolje in cilje te direktive.
- (41) Če države članice menijo, da je ukrepanje na zgoraj omenjenih področjih ali drugih področjih, povezanih z drugo politiko Skupnosti ali mednarodnim sporazumom, zaželeno, bi morale pripraviti ustrezna priporočila o ukrepanju Skupnosti.
- (42) Resna okoljska vprašanja, zlasti kot posledica podnebnih sprememb, v zvezi z arktičnimi vodami kot morskim območjem posebnega pomena za Skupnost je treba obravnavati v okviru institucij Skupnosti in lahko zahtevajo ukrepe za varstvo okolja v Arktiki.
- (43) Ker ciljev te direktive, in sicer varstvo in ohranjanje morskega okolja, preprečevanje njegovega slabšanja in, kadar je to izvedljivo, obnovo tega okolja na območjih, ki so jih prizadeli škodljivi učinki, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker te cilje zaradi obsega in učinkov te direktive lažje doseže Skupnost, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev.
- (44) Podlaga za programe ukrepov in nadaljnjih ukrepov držav članic bi moral biti ekosistemski pristop k upravljanju človekovih dejavnosti ter načelo iz člena 174 Pogodbe, zlasti previdnostno načelo.

⁽¹⁾ UL L 108, 25.4.2007, str. 1.

⁽²⁾ UL L 358, 31.12.2002, str. 59. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 865/2007 (UL L 192, 24.7.2007, str. 1).

- (45) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah⁽¹⁾, zlasti člen 37 Listine, ki spodbuja vključevanje visoke ravni varstva okolja v politike Unije in izboljšanje kakovosti okolja v skladu z načelom trajnostnega razvoja.
- (46) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil⁽²⁾.
- (47) Komisiji bi bilo treba zlasti podeliti pooblastila za prilagoditev prilog III, IV in V te direktive znanstvenemu in tehničnemu napredku. Ker so to ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES.
- (48) Komisiji bi bilo treba tudi podeliti pooblastila za opredelitev meril in metodoloških standardov za uporabo s strani držav članic ter za sprejetje specifikacij in standardiziranih metod za spremljanje in presojo. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni njenemu dopolnjevanju z novimi nebitvenimi določbami, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES –
- (b) preprečujejo in zmanjšujejo vnose v morsko okolje za postopno odpravljanje onesnaževanja, kakor je opredeljeno v členu 3(8), ter tako zagotavljajo, da ni večjih posledic za morsko biotsko raznovrstnost, morske ekosisteme, človekovo zdravje ali zakonito uporabo morja ter da ti niso pretirano ogroženi.
3. Morske strategije pri upravljanju človekovih dejavnosti uporabljajo ekosistemski pristop in tako zagotavljajo, da je skupna obremenitev takšnih dejavnosti skladna z dosegom dobrega okoljskega stanja in da ni ogrožena sposobnost morskih ekosistemov, da se odzovejo na spremembe, ki jih povzročajo ljudje, hkrati pa sedanjim in prihodnjim generacijam omogočajo trajnostno rabo morskega blaga in storitev.
4. Ta direktiva prispeva k skladnosti okoljskih vprašanj in zagotovitvi vključitve teh vprašanj v različne politike, spora-zume in zakonodajne ukrepe, ki vplivajo na morsko okolje.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za vse morske vode, kakor so opredeljene v členu 3(1), in upošteva učinke prenašanja čez meje na kakovost morskega okolja tretjih držav v isti morski regiji ali podregiji.

2. Ta direktiva se ne uporablja za dejavnosti, katerih izključni namen je obramba ali nacionalna varnost. Vendar pa si države članice prizadevajo zagotoviti, da se takšne dejavnosti izvajajo na način, ki je skladen, v smislu upravičen in izvedljiv, glede na cilje te direktive.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „morske vode“ pomeni:

- (a) vode, morsko dno in podtalje od temeljne črte proti odprtemu morju, od katere se meri velikost teritorialnih voda, ki sega do najbolj oddaljenega območja, na katerem država članica v skladu z UNCLOS ima in/ali izvaja sodne pristojnosti, razen voda ob državah in ozemljih, navedenih v Prilogi II k Pogodbi in francoskih čezmorskih departmajev in območnih skupnosti; in

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta direktiva določa okvir, znotraj katerega morajo države članice najpozneje do leta 2020 sprejeti potrebne ukrepe za doseg ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v morskem okolju.

2. V ta namen se morske strategije oblikujejo in izvajajo zato, da:

- (a) zagotavljajo varstvo in ohranjanje morskega okolja, preprečijo njegovo propadanje ali, če je mogoče, obnovijo morske ekosisteme na območjih, ki so jih prizadeli škodljivi učinki;

⁽¹⁾ UL C 364, 18.12.2000, str. 1.

⁽²⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2006/512/ES (UL L 200, 22.7.2006, str. 11).

- (b) obalno morje, kot je opredeljeno v Direktivi 2000/60/ES, njegovo morsko dno in podtalje, kolikor posebni vidiki okoljskega stanja vorskem okolju niso že obravnavani v navedeni direktivi;
2. „morska regija“ pomeni morsko regijo, opredeljeno v členu 4. Morske regije in njene podregije so opredeljene za namene lažjega izvajanja te direktive in so določene na podlagi hidroloških, oceanografskih in biogeografskih značilnosti;
3. „morska strategija“ pomeni strategijo, ki jo je treba razviti in izvajati v zvezi z vsako zadevno morsko regijo ali podregijo, kakor določa člen 5;
4. „okoljsko stanje“ pomeni celotno stanje okolja v morskih vodah, ob upoštevanju strukture, delovanja in procesov sestavnih morskih ekosistemov, skupaj z naravnimi fiziografskimi, geografskimi biološkimi, geološkimi in podnebnimi dejavniki ter fizičnimi, akustičnimi in kemičnimi razmerami, vključno s tistimi, ki so posledica človekovih dejavnosti znotraj ali zunaj zadevnega območja;
5. „dobro okoljsko stanje“ pomeni okoljsko stanje morskih voda, če te predstavljajo ekološko raznolike in dinamične oceane ter morja, ki so čista, zdrava in produktivna v okviru svojih naravnih pogojev, in če je uporaba morskega okolja na trajnostni ravni, tako da se ohrani možnost uporabe in dejavnosti za sedanje in prihodnje generacije, tj.:
- (a) struktura, funkcije in procesi sestavnih morskih ekosistemov, skupaj s povezanimi fiziografskimi, geografskimi, geološkimi in podnebnimi dejavniki, omogočajo polno delovanje teh ekosistemov in ohranjanje njihove odpornosti na okoljske spremembe, ki jih povzroča človek. Morske vrste in habitati so zaščiteni, preprečeno je zmanjšanje biotske raznovrstnosti, ki ga povzroči človek, in raznolike biološke sestavine delujejo uravnoteženo;
- (b) hidromorfološke, fizikalne in kemične lastnosti ekosistemov, vključno z lastnostmi, ki izhajajo iz človekovih dejavnosti na zadevnem območju, podpirajo ekosisteme, kot so opisani zgoraj. Antropogeni vnosi snovi in energije, vključno s hrupom, v morsko okolje ne povzročijo onesnaženosti.
6. „merila“ pomeni posebne tehnične značilnosti, ki so tesno povezane s kakovostnimi deskriptorji;
7. „okoljska ciljna vrednost“ pomeni kakovostno ali količinsko izjavo o želenem stanju različnih elementov morskih voda, obremenitev morskih voda in vplivov nanje v zvezi z vsako morsko regijo ali podregijo. Okoljske ciljne vrednosti so oblikovane v skladu s členom 10;
8. „onesnaževanje“ pomeni neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v morsko okolje, kot posledica človekove dejavnosti, vključno z morskim podvodnim hrupom, ki ga povzroča človek in ki povzroči ali bi lahko povzročil škodljive učinke na žive vire in morske ekosisteme, vključno z izgubljanjem biotske raznovrstnosti, nevarnost za zdravje ljudi, ovire za pomorske dejavnosti, vključno z ribolovom, turizmom in rekreacijo ter drugimi zakonitimi uporabi morja, poslabšanje kakovosti morske vode glede njene uporabnosti ter zmanjšanje možnosti, ki jih ponuja morje, ali na splošno poslabšanje trajnostne uporabe morskega blaga in storitev;
9. „regionalno sodelovanje“ pomeni sodelovanje in usklajevanje dejavnosti med državami članicami in po potrebi tretjimi državami, ki si delijo isto morsko regijo ali podregijo, za namene razvoja in izvajanja morskih strategij;
10. „konvencija o regionalnih morjih“ pomeni katero koli mednarodno konvencijo ali mednarodni sporazum, skupaj z njegovimi vodstvenimi organi, ki so bili sklenjeni za namene varstva morskega okolja morskih regij iz člena 4, kot so Konvencija o varstvu morskega okolja območja Baltičkega morja, Konvencija o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika in Konvencija o varstvu morskega okolja in obalnih območij Sredozemskega morja.

Člen 4

Morske regije in podregije

1. Države članice pri izvajanju obveznosti iz te direktive ustrezno upoštevajo dejstvo, da so morske vode, ki so pod njihovo suverenostjo ali pristojnostjo, sestavni del naslednjih morskih regij:
- (a) Baltsko morje;
- (b) Severovzhodni Atlantski ocean;
- (c) Sredozemsko morje;
- (d) Črno morje.

Dobro okoljsko stanje se določi na ravni morske regije ali podregije iz člena 4 na podlagi kakovostnih deskriptorjev iz Priloge I. Na podlagi ekosistemskega pristopa se uporablja prilagodljivo upravljanje s ciljem doseganja dobrega okoljskega stanja;

2. Države članice lahko z namenom, da upoštevajo posebnosti posameznega območja, izvajajo to direktivo s sklicevanjem na pododdelke na ustrezni ravni morskih voda iz odstavka 1, če so takšni pododdelki razmejeni na način, ki je skladen z naslednjimi morskimi podregijami:

(a) v Severovzhodnem Atlantskem oceanu:

(i) širše Severno morje, vključno s Kattegatom, in Rokavski preliv;

(ii) Keltsko morje;

(iii) Biskajski zaliv in iberska obala;

(iv) v Atlantskem oceanu, Makaroneška biogeografska regija, ki jo predstavljajo morske vode, ki obdajajo Azore, Madeiro in Kanarske otoke;

(b) v Sredozemskem morju:

(i) zahodno Sredozemsko morje;

(ii) Jadransko morje;

(iii) Jonsko morje in osrednje Sredozemsko morje;

(iv) Egejsko-levatinsko morje.

Države članice Komisijo obvestijo o vsaki razdelitvi na pododdelke do datuma, določenega v prvem pododstavku člena 26(1), vendar lahko te pododdelke revidirajo ob dokončanju začetne presoje iz točke (a)(i) člena 5(2).

Člen 5

Morske strategije

1. Vsaka država članica v zvezi z vsako zadevno morskno regijo ali podregijo razvije morskno strategijo za svoje morske vode v skladu s programom dela iz točk (a) in (b) odstavka 2.

2. Države članice, ki si delijo morskno regijo ali podregijo, sodelujejo pri zagotavljanju, da so ukrepi v vsaki morski regiji ali podregiji, ki so potrebni za doseg ciljev te direktive, zlasti različnih elementov morskih strategij iz točk (a) in (b), usklajeni v zadevni morski regiji ali podregiji v skladu z naslednjim

načrtom dejavnosti, pri katerem si zadevne države članice prizadevajo za skupen pristop:

(a) priprava:

(i) začetna presoja, ki jo je treba zaključiti do 15. julija 2012, sedanjega okoljskega stanja zadevnih voda in vpliva človekovih dejavnosti nanj v skladu s členom 8;

(ii) določitev, ki jo je treba vzpostaviti do 15. julija 2012, dobrega okoljskega stanja za zadevne vode v skladu s členom 9(1);

(iii) vzpostavitev do 15. julija 2012 vrste okoljskih ciljnih vrednosti in s tem povezanih kazalcev v skladu s členom 10(1);

(iv) vzpostavitev in izvajanje do 15. julija 2014, razen kjer je v ustrezni zakonodaji Skupnosti določeno drugače, programa spremljanja za stalno presojo in redno posodabljanje ciljev v skladu s členom 11(1);

(b) programi ukrepov:

(i) razvoj, najpozneje do leta 2015, programa ukrepov, oblikovanega za doseg ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v skladu s členom 13(1), (2) in (3);

(ii) začetek delovanja programa, določenega v točki (i), najpozneje do leta 2016 v skladu s členom 13(10).

3. Države članice, ki mejijo na isto morskno regijo ali podregijo, ki jo zajema ta direktiva, morajo v primeru, da je stanje morja tako kritično, da je ukrepanje nujno potrebno, pripraviti program dela v skladu z odstavkom 1, ki vključuje zgodnejši začetek izvajanja programov ukrepov in morebitne strožje zaščitne ukrepe, pod pogojem, da to ne preprečuje doseganja ali ohranjanja dobrega okoljskega stanja v drugi morski regiji ali podregiji. V teh primerih:

(a) zadevne države članice obvestijo Komisijo o svojem spremenjenem časovnem razporedu in ukrepajo v skladu s tem;

(b) Komisija se povabi naj razmisli o zagotavljanju podpornih ukrepov državam članicam pri njihovih povečanih prizadevanjih za izboljšanje morskega okolja, s tem da zadevno regijo označi za pilotni projekt.

Člen 6

Regionalno sodelovanje

1. Za dosego usklajenosti iz člena 5(2) države članice, kjer je praktično in primerno, uporabljajo obstoječe regionalne institucionalne strukture sodelovanja, vključno s tistimi, ki jih določajo konvencije o regionalnih morjih, ki zajemajo tisto morsko regijo ali podregijo.

2. Za vzpostavitev in izvajanje morskih strategij si države članice znotraj posamezne morske regije ali podregije prizadevajo v okviru ustreznih mednarodnih forumov, vključno z uporabo mehanizmov in struktur, določenih v konvencijah o regionalnih morjih, za usklajevanje svojih ukrepov s tretjimi državami, ki imajo suverenost ali pristojnost nad vodami iste morske regije ali podregije.

V zvezi s tem države članice, kolikor je mogoče, gradijo na ustreznih obstoječih programih in dejavnostih, razvitih v okviru struktur, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, kot so konvencije o regionalnih morjih.

Usklajevanje in sodelovanje se po potrebi razširi na vse države članice v prispevnem območju morske regije ali podregije, vključno s kopenskimi državami, da bi lahko države članice v tej morski regiji ali podregiji izpolnile svoje obveznosti iz te direktive z uporabo ustaljenih struktur sodelovanja iz te direktive ali Direktive 2000/60/ES.

Člen 7

Pristojni organi

1. Države članice do 15. julija 2010 imenujejo za vsako zadevno morsko regijo ali podregijo organ oz. organe, pristojne za izvajanje te direktive v zvezi z njihovimi morskimi vodami.

Države članice do 15. januarja 2011 predložijo Komisiji seznam imenovanih pristojnih organov skupaj z informacijami, navedenimi v Prilogi II.

Države članice istočasno pošljejo Komisiji seznam svojih pristojnih organov glede tistih mednarodnih teles v katerih sodelujejo in ki so pomembna za izvajanje te direktive.

Države članice v prispevnem območju vsake morske regije ali podregije določijo tudi organ ali organe, pristojne za sodelovanje in usklajevanje, kakor je navedeno v členu 6.

2. Države članice obvestijo Komisijo o vseh spremembah informacij, zagotovljenih na podlagi odstavka 1, v šestih mesecih od začetka veljavnosti takšne spremembe.

POGLAVJE II

MORSKE STRATEGIJE: PRIPRAVA

Člen 8

Presoja

1. Države članice v zvezi z vsako morsko regijo in podregijo izvedejo začetno presjo svojih morskih voda, ki upošteva obstoječe podatke, v kolikor so ti na voljo, in zajema:

(a) analizo bistvenih lastnosti in značilnosti in sedanjega okoljskega stanja zadevnih voda, ki temelji na okvirnem seznamu elementov, določenih v tabeli 1 Priloge III, in zajema fizikalno-kemijske lastnosti, tipe habitatov, biološke lastnosti in hidromorfologijo;

(b) analizo prevladujočih pritiskov in vplivov, vključno s človekovimi dejavnostmi na okoljsko stanje zadevnih voda, ki:

(i) temelji na okvirnem seznamu elementov, določenih v tabeli 2 Priloge III, in zajema kakovostno in količinsko povezavo različnih pritiskov ter prepoznavne trende;

(ii) zajema glavne kumulativne in sinergične učinke; ter

(iii) upošteva ustrezne presoje, ki so bile opravljene v skladu z obstoječo zakonodajo Skupnosti;

(c) ekonomsko in socialno analizo uporabe teh morskih voda ter stroške poslabšanja morskega okolja.

2. Analize iz odstavka 1 upoštevajo elemente v zvezi z obalnimi in teritorialnimi vodami ter somornicami, ki jih zajemajo ustrezne določbe iz obstoječe zakonodaje Skupnosti, zlasti iz Direktive 2000/60/ES. Za izvedbo celovite presoje stanja morskega okolja analize upoštevajo tudi druge ustrezne presoje, kot so skupno izvedene presoje v okviru konvencij o regionalnih morjih ali pa so pripravljene na njihovi podlagi.

3. Države članice skušajo pri pripravi presoj v skladu z odstavkom 1 z usklajevanjem na podlagi členov 5 in 6 po svojih najboljših močeh zagotoviti, da:

(a) so metode za pripravo presoje v morski regiji ali podregiji usklajene;

(b) se upoštevajo čezmejni vplivi in čezmejne lastnosti.

Člen 9

Določanje dobrega okoljskega stanja

1. Države članice s sklicevanjem na začetno presojo, ki se izvede v skladu s členom 8(1), v zvezi z vsako zadevno morskno regijo ali podregijo na podlagi generičnih deskriptorjev iz Priloge I za morske vode določijo vrsto značilnosti za dobro okoljsko stanje.

Države članice pri tem upoštevajo okvirne sezname elementov iz tabele 1 Priloge III in še zlasti fizikalno-kemijske lastnosti, tipe habitatov, biološke lastnosti in hidromorfologijo.

Države članice prav tako upoštevajo pritiske ali vplive človekovih dejavnosti v vsaki morski regiji ali podregiji, ob upoštevanju okvirnega seznama iz tabele 2 Priloge III.

2. Države članice obvestijo Komisijo o presoji, izvedeni v skladu s členom 8(1), in določanju v skladu z odstavkom 1 tega člena v treh mesecih po zaključku določanja.

3. Merila in metodološki standardi, ki jih bodo uporabile države članice in ki so oblikovani za spremembo nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se določijo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(3) na podlagi prilog I in III do 15. julija 2010 na način, da se zagotovi doslednost in omogoči primerjava med morskimi regijami ali podregijami, v kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje. Komisija se posvetuje z vsemi zainteresiranimi stranmi, tudi konvencijami o regionalnih morjih, preden predlaga takšna merila in standarde.

Člen 10

Oblikovanje okoljskih ciljnih vrednosti

1. Države članice na podlagi začetne presoje, izvedene v skladu s členom 8(1), v zvezi s posamezno morskno regijo ali podregijo oblikujejo celovit sklop okoljskih ciljnih vrednosti in s tem povezanih kazalcev za svoje morske vode za vodenje napredovanja v smeri doseganja dobrega okoljskega stanja v morskem okolju, ob upoštevanju okvirnih seznamov pritiskov in vplivov iz tabele 2 Priloge III ter značilnosti iz Priloge IV.

Države članice pri oblikovanju teh ciljnih vrednosti in kazalcev upoštevajo nenehno uporabo ustreznih obstoječih okoljskih

ciljnih vrednosti, ki so za iste vode določeni na nacionalni in mednarodni ravni ter ravni Skupnosti, in zagotovijo, da so ti cilji medsebojno združljivi ter da se, kolikor je le mogoče, upoštevajo tudi ustrezni čezmejni vplivi in čezmejne lastnosti.

2. Države članice obvestijo Komisijo o oblikovanih okoljskih ciljnih vrednostih v treh mesecih po njihovem oblikovanju.

Člen 11

Programi spremljanja

1. Države članice na podlagi začetne presoje, izvedene v skladu s členom 8(1), izdelajo in izvajajo usklajene programe spremljanja za stalno presojo okoljskega stanja svojih morskih voda na podlagi okvirnega seznama iz Prilog III in seznama iz Priloge V ter s sklicevanjem na okoljske ciljne vrednosti, oblikovane v skladu s členom 10.

Programi spremljanja so usklajeni znotraj morskih regij ali podregij ter temeljijo na ustreznih določbah za presojo in spremljanje, ki so določene z zakonodajo Skupnosti, vključno z direktivama o pticah in habitatih, ali z mednarodnimi sporazumi in so z njimi usklajeni.

2. Države članice, ki si delijo morskno regijo ali podregijo, pripravijo programe spremljanja v skladu z odstavkom 1 in si zaradi skladnosti in usklajevanja prizadevajo, da se zagotovi, da:

(a) so metode za spremljanje v vseh morskih regijah ali podregijah usklajene, da se s tem omogoči lažjo primerljivost rezultatov spremljanja;

(b) se upoštevajo pomembni čezmejni vplivi in čezmejne lastnosti.

3. Države članice obvestijo Komisijo o programih spremljanja v treh mesecih po njihovi izdelavi.

4. Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo, ki upoštevajo obstoječe obveznosti in zagotavljajo primerljivost izsledkov spremljanja ter presoje in so oblikovane za spreminjanje nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(3).

Člen 12

Obvestila in presoja Komisije

Komisija na podlagi vseh obvestil, prejetih v skladu s členi 9(2), 10(2) in 11(3) v zvezi z morsko regijo ali podregijo, za vsako državo članico presodi, ali elementi, ki so jih sporočile, predstavljajo primeren okvir za izpolnjevanje zahtev te direktive in lahko od zadevne države članice zahteva, da zagotovi razpoložljive in potrebne dodatne informacije.

Komisija pri pripravi teh presoj upošteva skladnost okvirov v različnih morskih regijah ali podregijah in po vsej Skupnosti.

Komisija v šestih mesecih po prejemu vseh obvestil iz prvega odstavka obvesti zadevne države članice, ali so po njenem mnenju elementi, ki so jih sporočile, v skladu s to direktivo, ter zagotovi smernice glede vseh sprememb, ki se ji zdijo potrebne.

POGLAVJE III

MORSKE STRATEGIJE: PROGRAMI UKREPOV

Člen 13

Programi ukrepov

1. Države članice za vsako zadevno morsko regijo ali podregijo določijo ukrepe, ki jih je treba sprejeti za doseganje ohranitve dobrega okoljskega stanja v njihovih morskih vodah, določenega v skladu s členom 9(1).

Ti ukrepi se določijo na podlagi začetne presoje, izvedene v skladu s členom 8(1), in s sklicevanjem na okoljske ciljne vrednosti, oblikovane v skladu s členom 10(1), ter ob upoštevanju vrste ukrepov, navedenih v Prilogi VI.

2. Države članice ukrepe, določene v skladu z odstavkom 1, vključijo v program ukrepov in pri tem upoštevajo ustrezne ukrepe, ki jih zahteva zakonodaja Skupnosti, zlasti Direktiva 2000/60/ES, Direktiva Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode⁽¹⁾ in Direktiva 2006/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda⁽²⁾, kakor tudi prihodnja zakonodaja o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike ali mednarodni sporazumi.

3. Pri oblikovanju programa ukrepov v skladu z odstavkom 2 države članice upoštevajo trajnostni razvoj ter še zlasti

socialne in gospodarske vplive predvidenih ukrepov. Za pomoč pristojnemu organu ali organom iz člena 7 pri uresničevanju njihovih ciljev na enoten način lahko države članice določijo ali vzpostavijo administrativne okvire, da bi imele koristi od takšnega sodelovanja.

Države članice zagotovijo, da so ukrepi stroškovno učinkoviti in tehnično izvedljivi, ter pred uvedbo novega ukrepa izvajajo presoje vplivov, vključno z analizo stroškov in koristi.

4. Programi ukrepov, oblikovani v skladu s tem členom, vključujejo prostorske varovalne ukrepe, ki prispevajo k skladnim in reprezentativnim mrežam zaščitenih morskih območij, ustrezno vključujejo raznovrstnost sestavnih ekosistemov, kot so posebna ohranitvena območja v skladu z Direktivo o habitatih, posebna območja varstva v skladu z Direktivo o pticah in zaščiteni morskimi območja, kakor so se dogovorile Skupnost oziroma zadevne države članice v okviru mednarodnih ali regionalnih sporazumov, katerih pogodbenice so.

5. Države članice se, če menijo, da bo upravljanje človekove dejavnosti na ravni Skupnosti ali mednarodni ravni po vsej verjetnosti imelo velik vpliv na morsko okolje, zlasti na območjih, ki jih obravnava člen 4, posamezno ali skupaj obrnejo na pristojni organ ali zadevno mednarodno organizacijo, da bi prišlo do obravnave in morebitnega sprejetja ukrepov, ki bi lahko bili potrebni za doseganje ciljev te direktive, da se s tem omogoči ohranjanje ali, kjer je to primerno, ponovna vzpostavitev celovitosti, strukture in delovanja ekosistemov.

6. Države članice najkasneje do leta 2013 za vsako morsko regijo ali podregijo objavijo ustrezne informacije o območjih iz odstavkov 4 in 5.

7. Države članice v svojih programih ukrepov navedejo, kako bodo izvajale ukrepe in kako bodo ti prispevali k uresničevanju okoljskih ciljnih vrednosti, oblikovanih v skladu s členom 10(1).

8. Države članice preučijo vplive svojih programov ukrepov na vode izven svojih morskih voda, da bi bila nevarnost škode za te vode čim manjša in da bi bil vpliv nanje po možnosti pozitiven.

9. Države članice obvestijo Komisijo in katero koli drugo zadevno državo članico o svojih programih ukrepov v treh mesecih po njihovem oblikovanju.

⁽¹⁾ UL L 135, 30.5.1991, str. 40. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

⁽²⁾ UL L 64, 4.3.2006, str. 37.

10. V skladu s členom 16 države članice zagotovijo, da so programi operativni v enem letu po njihovem oblikovanju.

Člen 14

Izjeme

1. Država članica lahko v svojih morskih vodah opredeli primere, kjer zaradi katerega koli od razlogov, navedenih v točkah (a) do (d), okoljskih ciljnih vrednosti ali dobrega okoljskega stanja ni mogoče v vseh pogledih uresničiti s sprejetimi ukrepi te države članice ali jih ni mogoče uresničiti znotraj zadevnega časovnega razporeda zaradi razlogov iz točke (e):

- (a) ukrepanje ali neukrepanje, za katero zadevna država članica ni odgovorna;
- (b) naravni vzroki;
- (c) višja sila;
- (d) spremembe ali menjave fizičnih značilnosti morskih voda, ki so jih povzročili ukrepi, sprejeti zaradi razlogov prevladujočega javnega interesa, ki so prevladali nad negativnim vplivom na okolje, vključno s kakršnim koli čezmejnem učinkom;
- (e) naravne razmere, ki ne dopuščajo pravočasnega izboljšanja stanja zadevnih morskih voda.

Zadevna država članica v svojem programu ukrepov te primere jasno opredeli in Komisiji predloži utemeljitev svojega mnenja. Pri opredelitvi primerov država članica upošteva posledice za države članice v zadevni morski regiji ali podregiji.

Zadevna država članica sprejme ustrezne *ad-hoc* ukrepe za nadaljevanje prizadevanj za doseg okoljskih ciljnih vrednosti in preprečevanje nadaljnjega poslabšanja stanja prizadetih morskih voda zaradi razlogov, opredeljenih v točki (b), (c) ali (d), in ublažitev škodljivega vpliva na ravni zadevne morske regije ali podregije ali v morskih vodah drugih držav članic.

2. V razmerah, zajetih v točki (d) odstavka 1, države članice zagotovijo, da spremembe ali menjave trajno ne izključujejo ali ogrožajo doseganja dobrega okoljskega stanja na ravni zadevne morske regije ali podregije ali v morskih vodah drugih držav članic.

3. *Ad-hoc* ukrepi iz tretjega pododstavka odstavka 1 se vključijo, v kolikor je to izvedljivo, v programe ukrepov.

4. Države članice razvijajo in izvajajo vse elemente morskih strategij iz člena 5(2), vendar se od njih razen glede začetne presoje, opisane v členu 8, ne zahteva, da sprejmejo posebne ukrepe, kjer ne obstaja znatno tveganje za morsko okolje ali kjer bi bili stroški nesorazmerni, ob upoštevanju tveganj za morsko okolje in pod pogojem, da ne pride do nadaljnjega poslabšanja.

Kadar država članica zaradi katerega koli od teh razlogov ne sprejme nobenega ukrepa, predloži Komisiji potrebno utemeljitev, s katero podkrepi svojo odločitev, hkrati pa skuša preprečiti, da bi doseganje dobrega okoljskega stanja postalo trajno ogroženo.

Člen 15

Priporočila za ukrepe Skupnosti

1. Kadar država članica opredeli zadevo, ki ima vpliv na okoljsko stanje njenih morskih voda in je ni mogoče rešiti z ukrepi, sprejetimi na nacionalni ravni, ali ki je povezana z drugo politiko Skupnosti ali mednarodnim sporazumom, o tem obvesti Komisijo in predloži utemeljitev za svoja mnenja.

Komisija odgovori v šestih mesecih.

2. Kjer je potrebno ukrepanje institucij Skupnosti, države članice Komisiji in Svetu predložijo ustrezna priporočila glede ukrepov v zvezi s primeri iz odstavka 1. Če v ustrezni zakonodaji Skupnosti ni drugače določeno, Komisija na takšno priporočilo odgovori v šestih mesecih in po potrebi upošteva priporočila, ko zadevne predloge predstavi Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 16

Obvestila in presoja Komisije

Komisija na podlagi obvestil o programih ukrepov, prejetih v skladu s členom 13(9), za vsako državo članico presodi, ali programi, ki so jih sporočile posamezne države članice, predstavljajo ustrezen okvir za izpolnjevanje zahtev te direktive, in od zadevne države članice lahko zahteva, da zagotovi razpoložljive in potrebne dodatne informacije.

Komisija pri pripravi teh presoj upošteva skladnost programov ukrepov v različnih morskih regijah ali podregijah in v celotni Skupnosti.

Komisija v šestih mesecih po prejemu vseh teh obvestil obvesti zadevne države članice, ali so po njenem mnenju programi ukrepov, ki so jih sporočile, v skladu s to direktivo, ter zagotovi smernice glede vseh sprememb, ki se ji zdijo potrebne.

POGLAVJE IV

POSODABLJANJE, POROČILA IN INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA

Člen 17

Posodabljanje

1. Države članice zagotovijo, da so morske strategije za posamezno zadevno morsko regijo ali podregijo redno posodobljene.

2. Za namene odstavka 1 države članice na usklajen način, kot je navedeno v členu 5, vsakih šest let po njihovi začetni vzpostavitvi pregledujejo naslednje elemente svojih morskih strategij:

(a) začetno presojo iz člena 8(1) in določitev dobrega okoljskega stanja iz člena 9(1);

(b) okoljske ciljne vrednosti, oblikovane v skladu s členom 10(1);

(c) programe spremljanja, izdelane v skladu s členom 11(1);

(d) programe ukrepov, določeni v skladu s členom 13(2).

3. Podrobnosti vsakega posodabljanja, opravljenega po pregledih, določenih v odstavku 2, se v treh mesecih po njihovi objavi v skladu s členom 19(2) pošljejo Komisiji, konvencijam o regionalnih morjih in vsaki drugi zadevni državni članici.

4. Člena 12 in 16 se uporabljata smiselno s tem členom.

Člen 18

Začasna poročila

Države članice v treh letih po objavi posameznega programa ukrepov ali njegove posodobitve v skladu s členom 19(2) Komisi-

siji predložijo kratko začasno poročilo o napredku pri izvajanju tega programa.

Člen 19

Sodelovanje javnosti in informacije javnega značaja

1. Države članice v skladu z ustrezno obstoječo zakonodajo Skupnosti zagotovijo, da imajo vse zainteresirane strani čim prej na voljo učinkovite možnosti za sodelovanje pri izvajanju te direktive, vključno z, kjer je to mogoče, obstoječimi upravnimi organi ali strukturami, med drugim s konvencijami o regionalnih morjih, znanstvenimi svetovalnimi organi in regionalnimi svetovalnimi sveti.

2. Države članice objavijo ter javnosti omogočijo njihov pregled z namenom dajanja pripomb naslednjih povzetrov elementov njihovih morskih strategij in ustreznih posodobitev, kakor sledi:

(a) začetne presoje iz člena 8(1) in določitve dobrega okoljskega stanja iz člena 9(1);

(b) okoljskih ciljnih vrednosti, oblikovanih v skladu s členom 10(1);

(c) programov spremljanja, izdelanih v skladu s členom 11(1);

(d) programov ukrepov, določenih v skladu s členom 13(2).

3. V zvezi z dostopom do informacij o okolju se uporablja Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju ⁽¹⁾.

Države članice v skladu z Direktivo 2007/2/ES Komisiji za izvajanje njenih nalog v zvezi s to direktivo, zlasti za pregled stanja morskega okolja v Skupnosti v skladu s členom 20(3)(b), zagotovijo neomejen dostop do teh podatkov in informacij iz začetnih presoj, ki so bile opravljene v skladu s členom 8, in iz programov spremljanja, ki so bili vzpostavljeni v skladu s členom 11, ter ji podelijo uporabniške pravice.

Podatki in informacije iz začetne presoje, ki je bila opravljena v skladu s členom 8, in iz programov spremljanja, ki so bili vzpostavljeni v skladu s členom 11, se najpozneje šest mesecev po tem, ko so postali dosegljivi, dajo na voljo tudi Evropski agenciji za okolje za opravljanje njenih nalog.

⁽¹⁾ UL L 41, 14.2.2003, str. 26.

Člen 20

Poročila Komisije

1. Komisija objavi prvo poročilo o oceni izvajanja te direktive v dveh letih po prejemu vseh programov ukrepov in v vsakem primeru najpozneje do leta 2019.

Komisija potem vsakih šest let objavi nadaljnja poročila. Poročila predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.

2. Komisija najpozneje do 15. julija 2012 objavi poročilo, v katerem je podana ocena prispevka te direktive k izvajanju obstoječih obveznosti in pobud držav članic ali Skupnosti na ravni Skupnosti ali mednarodni ravni na področju varstva okolja v morskih vodah.

To poročilo se posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu.

3. Poročila iz odstavka 1 vključujejo:

- (a) pregled napredka pri izvajanju te direktive;
- (b) pregled stanja morskega okolja Skupnosti, ki se izvede v sodelovanju z Evropsko agencijo za okolje in ustreznimi regionalnimi organizacijami za morje in ribištvo ter v skladu z ustreznimi konvencijami;
- (c) pregled morskih strategij s predlogi za njihovo izboljšanje;
- (d) povzetek informacij, ki so jih zagotovile države članice v skladu s členoma 12 in 16, in presojo, ki jih izvede Komisija v skladu s členom 16 v zvezi z informacijami, prejetimi od držav članic v skladu s členom 15;
- (e) povzetek odgovora držav članic na vsako poročilo, predloženo Komisiji v skladu s členom 18;
- (f) povzetek odgovorov na pripombe Evropskega parlamenta in Sveta o predhodnih morskih strategijah;
- (g) povzetek prispevkov drugih politik Skupnosti k doseganju ciljev te direktive.

Člen 21

Poročilo o napredku na zaščitnih območjih

Na podlagi informacij, ki jih posredujejo države članice do leta 2013, Komisija do leta 2014 poroča o napredku pri ustanavljanju zaščitnih morskih območij ob upoštevanju obstoječih obveznosti v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti ter mednarodnih obveznosti Skupnosti in držav članic.

Poročilo posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 22

Financiranje Skupnosti

1. Glede na prednostni značaj izdelave morskih strategij se izvajanje te direktive podpre z obstoječimi finančnimi instrumenti Skupnosti v skladu z veljavnimi pravili in pogoji.

2. EU sofinancira programe, ki jih pripravijo države članice, v skladu z obstoječimi finančnimi instrumenti.

Člen 23

Pregled te direktive

Komisija to direktivo pregleda do 15. julija 2023 in, če je primerno, predlaga potrebne spremembe.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

Člen 24

Tehnične prilagoditve

1. Priloge III, IV in V se lahko spremenijo glede na znanstveni in tehnični napredek v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 25(3), ob upoštevanju obdobja za pregled in posodabljanja morskih strategij, določenih v členu 17(2).

2. V skladu z regulativnim postopkom iz člena 25(2):

- (a) se lahko sprejmejo metodološki standardi za uporabo prilog I, III, IV, in V;
- (b) se lahko sprejmejo tehnični formati za namene prenosa in obdelave podatkov, vključno s statističnimi ter kartografskimi podatki.

Člen 25

Regulativni odbor

1. Komisiji pomaga odbor.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Rok iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabijo členi 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Člen 26

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 15. julija 2010. O tem nemudoma obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih določb predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

3. Države članice brez morskih voda sprejmejo le določbe, ki so potrebne za izpolnjevanje zahtev iz členov 6 in 7.

Kjer takšne določbe že veljajo v nacionalni zakonodaji, zadevne države članice sporočijo Komisiji besedilo teh določb.

Člen 27

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 28

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 17. junija 2008

Za Evropski parlament

Predsednik

H.-G. PÖTTERING

Za Svet

Predsednik

J. LENARČIČ

PRILOGA I

Kakovostni deskriptorji za določanje dobrega okoljskega stanja

(iz členov 3(5), 9(1), 9(3) in 24)

1. Biotska raznovrstnost se ohranja. Kakovost in prisotnost habitatov ter razporeditev in številčnost vrst so v skladu s prevladujočimi fiziografskimi, geografskimi in podnebnimi pogoji.
2. Neavtohtone vrste, ki so posledica človekovih dejavnosti, so na ravneh, ki ne škodujejo ekosistemom.
3. Populacije vseh rib in lupinarjev, ki se izkoriščajo v komercialne namene, so znotraj varnih bioloških meja in imajo takšno razporeditev starosti in velikosti populacije, ki je značilna za zdrav stalež.
4. Vsi elementi morskih prehranjevalnih spletov so, kolikor je znano, prisotni v normalnih količinah in so normalno raznoliki ter se pojavljajo na ravneh, ki lahko zagotavljajo dolgoročno številčnost vrst in ohranitev njihove polne sposobnosti razmnoževanja.
5. Evtrofikacija, ki jo povzroči človek, in zlasti njeni škodljivi učinki, kot so upad biotske raznovrstnosti, degradacija ekosistemov, škodljivo cvetenje alg in pomanjkanje kisika v spodnjih plasteh voda, so minimalni.
6. Neoporečnost morskega dna je na ravni, ki zagotavlja zaščito strukture in funkcij funkcije ekosistemov ter preprečuje škodljive vplive zlasti na bentoške ekosisteme.
7. Trajna sprememba hidrografskih pogojev ne škoduje morskim ekosistemom.
8. Koncentracije onesnaževal so na ravneh, ki ne povzročajo onesnaženosti.
9. Onesnaževala v ribah in drugi morski hrani, namenjeni za prehrano ljudi, ne presegajo ravni, ki jih določa zakonodaja Skupnosti ali drugi ustrezni standardi.
10. Lastnosti in količine morskih odpadkov ne škodujejo obalnemu in morskemu okolju.
11. Uvedba energije, vključno s podvodnim hrupom, je na vseh ravneh, ki ne škodujejo morskemu okolju.

Države članice za določitev značilnosti dobrega okoljskega stanja v morski regiji ali podregiji, kakor je predvideno v členu 9(1), preučijo vsakega od kakovostnih deskriptorjev, navedenih v tej prilogi, da bi opredelile tiste deskriptorje, ki se uporabijo za določitev dobrega okoljskega stanja morske regije ali podregije. Ko država članica meni, da ni primerno uporabiti enega ali več teh deskriptorjev, predloži Komisiji utemeljitev v okviru obvestila v skladu s členom 9(2).

*PRILOGA II***Pristojni organi**

(iz člena 7(1))

1. Ime in naslov pristojnega organa ali organov – uradno ime in naslov določenega pristojnega organa ali organov.
 2. Pravni status pristojnega organa ali organov – kratek opis pravnega statusa pristojnega organa ali organov.
 3. Odgovornosti – kratek opis pravnih in upravnih odgovornosti pristojnega organa ali organov in njegova/njihova vloga glede zadevnih morskih voda.
 4. Članstvo – kadar pristojni organ ali organi deluje/-jo kot usklajevalni organ za druge pristojne organe, je treba navesti seznam le-teh, skupaj s povzetkom institucionalnih povezav za zagotovitev usklajevanja.
 5. Regijsko ali podregijsko usklajevanje – zahteva se povzetek mehanizmov, vzpostavljenih za zagotovitev usklajevanja med državami članicami, katerih morske vode spadajo v isto morsko regijo ali podregijo.
-

PRILOGA III

Okvirni seznam značilnosti, pritiskov in vplivov

(iz členov 8(1), 9(1), 9(3), 10(1), 11(1) in 24)

Tabela 1

Značilnosti

Fizikalne in kemijske lastnosti	— topografija in batimetrija morskega dna — letni in sezonski temperaturni režim ter ledena prevleka, hitrost toka, naraščanje, izpostavljenost valovom, značilnosti mešanja, motnost, zadrževalni čas — prostorska in časovna porazdelitev slanosti — prostorska in časovna porazdelitev hranil (DIN, TN, DIP, TP, TOC) in kisika — profili pH, pCO₂ ali primerljive informacije za merjenje morskega zakisljevanja
Tipi habitatov	— prevladujoči tip(i) habitatov morskega dna in vodnega stolpa z opisom fizikalnih in kemijskih lastnosti, kot so globina, temperaturni režim vode, tokovi in druga gibanja vode, slanost, struktura in substrati sestave morskega dna — prepoznavanje in določanje posebnih tipov habitatov, še zlasti tistih, ki jih je priznala ali prepoznala pravna ureditev Skupnosti (Direktiva o habitatih in Direktiva o pticah) ali mednarodne konvencije, ker so pomembni za znanost ali biotsko raznovrstnost — habitat na območjih, ki zaradi svojih značilnosti, kraja ali strateškega pomena zaslužijo posebno navedbo. To lahko vključuje območja, na katerih so močni ali posebni pritiski, ali območja, ki si zaslužijo poseben režim varstva
Biološke lastnosti	— opis bioloških skupnosti, povezanih s prevladujočimi habitatov morskega dna in vodnega stolpa. To bi vključevalo informacije o fitoplanktonskih in zooplanktonskih skupnostih, vključno z vrstami ter sezonsko in geografsko spremenljivostjo — informacije o kritosemenkah, makroalgah in nižjih nevretenčarjih, vključno s posameznimi živalskimi vrstami, biomaso in letno/sezonsko spremenljivostjo — prikazati je treba informacije o strukturi populacije rib, vključno s številčnostjo, porazdelitvijo in strukturo starosti/velikosti populacije — opis populacijske dinamike, naravnega in dejanskega območja razširjenosti ter statusa vrst morskih sesalcev in plazilcev, ki se pojavljajo v tej morski regiji ali podregiji — opis dinamike populacije, naravnega in dejanskega območja razširjenosti ter statusa vrst morskih ptic, ki se pojavljajo v morski regiji ali podregiji — opis dinamike populacije, naravnega in dejanskega območja razširjenosti ter statusa ostalih vrst, ki se pojavljajo v morski regiji ali podregiji, ki so vključeni v pravno ureditev Skupnosti ali mednarodne sporazume — seznam časovnega pojavljanja, številčnosti in prostorske porazdelitve neavtohtonih in eksotičnih vrst ali po potrebi gensko ločenih oblik avtohtonih vrst, ki so prisotne v morski regiji ali podregiji
Druge značilnosti	— opis stanja, kar zadeva kemikalije, vključno z nevarnimi kemikalijami, onesnaženostjo usedlin, nevarnimi območji, težavami z zdravjem in okužbo živih organizmov (zlasti živih organizmov, namenjenih za prehrano ljudi) — opis katerih koli drugih lastnosti ali posebnosti, ki so tipične ali značilne za morsko regijo ali podregijo

Tabela 2

Pritiski in vplivi

Fizične izgube	— dušenje (npr. zaradi struktur, ki jih je ustvaril človek, odstranjevanja izkopanega materiala) — pozidava (npr. s trajnimi konstrukcijami)
Fizična škoda	— spremembe v zamuljenju (npr. z izpusti, povečanim odtekanjem, izkopavanjem/odstranjevanjem izkopanega materiala) — površinska obraba (npr. učinek na morsko dno zaradi komercialnega ribolova, zaradi čolnarjenja, sidranja) — izbirna ekstrakcija (npr. raziskovanje in izkoriščanje živih in neživih virov naorskem dnu in podtalju)
Druge fizične motnje	— podvodni hrup (npr. zaradi ladijskih prevozov, podvodne akustične opreme) — odpadki v morju
Poseganje v hidrološke procese	— bistvene spremembe v toplotnem režimu (npr. zaradi izpustov iz elektrarn) — bistvene spremembe v slanosti (npr. zaradi konstrukcij, ki ovirajo gibanje vode, odvzema vode)
Onesnaževanje z nevarnimi snovi	— uvajanje sintetičnih sestavin (npr. prednostne snovi po Direktivi 2000/60/ES, ki so pomembne za morsko okolje, biološko aktivne snovi, kot so pesticidi, premazi proti obraščanju, farmacevtski izdelki, npr. zaradi uhajanja iz razpršenih virov, onesnaženja, ki ga povzročijo ladje, izpustov v ozračje) in biološko aktivnih snovi — uvajanje nesintetičnih snovi in sestavin (npr. težke kovine, ogljikovodiki, npr. zaradi onesnaženja, ki ga povzročijo ladje ter iskanje in izkoriščanje nafte, plina in mineralov, izpustov v ozračje, rečnih vnosov) — uvajanje radionuklidov
Sistematično in/ali namerno izpuščanje snovi	— uvajanje drugih snovi v trdnem, tekočem ali plinastem stanju v morske vode zaradi njihovega sistematičnega in/ali namernega izpuščanja v morsko okolje, kakor je dovoljeno v skladu z drugo zakonodajo Skupnosti in/ali mednarodnimi konvencijami
Obogatitev s hranilnimi in organskimi snovmi	— vnosi gnojil in drugih snovi, bogatih z dušikom in fosforjem (npr. iz točkovnih in razpršenih virov, vključno s kmetijstvom, ribogojstvom, izpusti v ozračje) — vnosi organskih snovi (npr. odtočni kanali, marikultura, rečni vnosi)
Biološke motnje	— uvajanje mikrobnih patogenov — uvajanje neavtohtonih vrst in premestitve — izbirna ekstrakcija vrst, vključno z naključnimi ulovi neciljnih vrst (npr. zaradi komercialnega in rekreacijskega ribolova)

PRILOGA IV

Okvirni seznam značilnosti, ki se upoštevajo pri določitvi okoljskih ciljnih vrednosti

(iz členov 10(1) in 24)

1. Ustrezna pokritost vseh elementov, značilnih za morske vode pod suverenostjo ali v pristojnosti države članice znotraj morske regije ali podregije.
 2. Treba je zastaviti (a) ciljne vrednosti, ki ustvarjajo želene pogoje, ki imajo podlago v določitvi dobrega okoljskega stanja; (b) merljive ciljne vrednosti in s tem povezane kazalce, ki dopuščajo spremljanje in ocenjevanje; in (c) operativne ciljne vrednosti v zvezi z dejanskimi izvedbenimi ukrepi za podporo pri doseganju teh ciljnih vrednosti.
 3. Določanje okoljskega stanja, ki ga je treba doseči ali ohraniti, in oblikovanje stanja glede na merljive lastnosti elementov, ki so značilni za morske vode države članice znotraj morske regije ali podregije.
 4. Doslednost zastavljenih ciljnih vrednosti; ciljne vrednosti ne smejo biti med seboj nasprotujoče.
 5. Določanje sredstev, potrebnih za doseganje ciljnih vrednosti.
 6. Določitev časovnega roka za doseganje ciljnih vrednosti, vključno z morebitnimi vmesnimi ciljnimi vrednostmi.
 7. Določanje kazalcev, namenjenih za nadzorovanje napredka in usmerjanje upravnih odločitev k doseganju ciljnih vrednosti.
 8. Določanje referenčnih točk, kjer je to ustrezno (ciljne in mejne referenčne točke).
 9. Skrbno preučevanje družbenih in gospodarskih razmer pri zastavljanju ciljev.
 10. Preučevanje zastavljenih okoljskih ciljnih vrednosti, s tem povezanih kazalcev ter mejnih in ciljnih referenčnih točk, razvitih na podlagi okoljskega cilja, določenega v členu 1, da se presodi, ali bi morskim vodam, ki so pod suverenostjo in v pristojnosti držav članic znotraj morske regije, z doseganjem ciljnih vrednosti zagotovili stanje, ki jim ustreza.
 11. Združljivost ciljnih vrednosti, katerim so se Skupnost in države članice zavezale s pomembnimi mednarodnimi in regionalnimi sporazumi, ter uporaba tistih, ki so najpomembnejši za zadevno morsko regijo ali podregijo z namenom doseči okoljski cilj iz člena 1.
 12. Ko se niz ciljnih vrednosti in kazalcev zbere, bi jih bilo treba preučiti skupaj in glede na okoljski cilj, določen v členu 1, da se presodi, ali bo doseganje ciljnih vrednosti morskemu okolju zagotovilo stanje, ki mu ustreza.
-

PRILOGA V

Programi spremljanja

(iz členov 11(1) in 24)

1. Treba je zagotoviti informacije za presojo okoljskega stanja ter za ocenitev oddaljenosti od, in napredka k, doseganju dobrega okoljskega stanja v skladu s Prilogo III ter merili in metodološkimi standardi, ki jih je treba določiti v skladu s členom 9(3).
2. Treba je zagotoviti nastajanje informacij, ki omogočajo prepoznavanje ustreznih kazalcev za okoljske ciljne vrednosti, predvidene v členu 10.
3. Treba je zagotoviti nastajanje informacij, ki omogočajo presojo vpliva na ukrepe iz člena 13.
4. Treba je vključiti dejavnosti, da se ugotovi vzrok spremembe in s tem uvede morebitne korektivne ukrepe, potrebne za ponovno doseganje dobrega okoljskega stanja, če se ugotovi, da je prišlo do odmikanja od zelenega stanja.
5. Treba je zagotoviti informacije o kemičnih onesnaževalih v vrstah z območij komercialnega ribolova, ki se uporabljajo za prehrano ljudi.
6. Treba je vključiti dejavnosti za potrditev, da se s popravnimi ukrepi dosežejo želene spremembe, ne pa neželeni stranski učinki.
7. Treba je zbrati informacije na podlagi morskih regij ali podregij v skladu s členom 4.
8. Treba je zagotoviti primerljivost ocenjevalnih pristopov in metod med morskimi regijami in/ali podregijami in znotraj njih.
9. Treba je razviti tehnične specifikacije in standardizirane metode za spremljanje na ravni Skupnosti, da se omogoči primerljivost informacij.
10. Treba je zagotoviti čim boljšo združljivost z obstoječimi programi, razvitimi na regionalni in mednarodni ravni, da se tako pospeši skladnost med temi programi in izogne podvajanju prizadevanj, z uporabo tistih smernic za spremljanje, ki so najpomembnejše za zadevno morsko regijo ali podregijo.
11. Presoja o bistvenih spremembah okoljskih pogojev je treba vključiti kot del začetne presoje iz člena 8, kakor tudi nove in nastajajoče zadeve, kjer je to potrebno.
12. Treba je obravnavati ustrezne elemente, naštet v Prilogi III, in njihovo naravno spremenljivost kot del začetne presoje, predvidene v členu 8, in oceniti trende, usmerjene k doseganju okoljskih ciljev, določenih v členu 10(1), z uporabljanjem določenih kazalcev in njihovih mejnih ali ciljnih referenčnih točk, kjer je to primerno.

*PRILOGA VI***Programi ukrepov**

(iz člena 13(1) in 24)

1. Nadzorovanje vnosa: upravljavski ukrepi, ki vplivajo na količino dovoljene človekove dejavnosti.
 2. Nadzorovanje iznosa: upravljavski ukrepi, ki vplivajo na dovoljeno stopnjo motnje komponente ekosistema.
 3. Nadzori prostorske in časovne porazdelitve: upravljavski ukrepi, ki vplivajo na to, kje in kdaj se dovoli dejavnost.
 4. Ukrepi za usklajevanje upravljanja: orodja, ki zagotavljajo, da je upravljanje usklajeno.
 5. Ukrepi za izboljšanje sledljivosti onesnaženosti morja, kjer je to izvedljivo.
 6. Gospodarske pobude: upravljavski ukrepi, ki so v gospodarskem interesu tistih, ki uporabljajo morske ekosisteme za delovanje na načine, ki pripomorejo k doseganju cilja dobrega okoljskega stanja.
 7. Orodja za ublažitev in sanacijo: upravljavska orodja, ki usmerjajo človekove dejavnosti k obnavljanju poškodovanih komponent morskih ekosistemov.
 8. Komunikacija, vključevanje interesnih skupin in večanje javne ozaveščenosti.
-